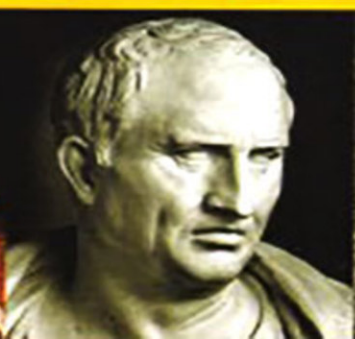

သမိုင်းကို ပန်တီးကြည့်ဖို့ ထက်မြက်

GRAPHIC DESIGN
THEIN SHWE KYI

ထက်မြက်

ရန်ကုန်မြို့တွင် အဖ ဦးဘိုးသီ၊ အမိ ဒေါ်သိန်းတင်တို့ မှ (၁၉၄၀)ခု အောက်တိုဘာလ (၆)ရက် တနင်္လာနေ့ တွင် မွေးဖွားသည် ။ အမည်ရင်း ဦးကျော်နိုင်ဖြစ်သည် ။

ငယ်စဉ်က ကျိုက္ကစံ ရွှေကျင်တိုက်ဟောင်းတွင် ပညာ စတင်သင်ကြားခဲ့သည် ။ ကျိုက္ကစံ မူလတန်း ကျောင်း၊ အထက(၁)သစ် နန်းကျွန်း၊ အထက(၁)တာမွေတို့ တွင် ပညာသင်ကြားပြီး (၁၀)တန်းအောင် သည့်အခါ လုပ်သားများကောလိပ်တွင် ဘီအေနောက်ဆုံးနှစ်အထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည် ။

(၁၀)တန်း အောင်ပြီးသည့်အခါ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်တို့ တွင် အမှုထမ်း ခဲ့သည် ။ (၁၉၇၂)ခုနှစ်၌ ပြည်သူ့ကြယ်ဂျာနယ်တွင် အယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ပြီး စာပေဝေဖန်ရေး၊ စာပေ ဆောင်းပါး၊ ဘာသာပြန်ဝတ္ထုတိုများကို ရေးသားခဲ့သည် ။ (၁၉၇၆)ခုတွင် ငှာယင်ဗန်ထရွှင်း၊ (၁၉၇၇)တွင် အိုယန်ဟိုင်၏ တေးသံ၊ (၁၉၇၈)တွင် နေ့၏ နေရောင်ဆီသို့ ည၏ ကြယ်ရောင်နှင့်အတူ ဘာသာပြန် စာအုပ်များကို ရေးသားခဲ့သည် ။

ချာလီချက်ပလင်၊ လီကွမ်ယူ၊ ဂျော့ဒဗလျူဘုရှ်နှင့် အီရတ်စစ်ပွဲ၊ မင်းမဲ့ဝါဒနှင့် အကြမ်းဖက်ဝါဒ၊ ဗလားဒီမီယာပူတင်၊ ပါဗက်မူရှာရက်ဖ် စ

သည့်စာအုပ်များ နှင့် အင်တာဗျူး၊ ဘယ်လဲ ဘာလဲ၊ ဘဝမာယာ လား
အလှ မာယာလား စာပေဝေဖန်ရေး စာအုပ်များကို ရေးသားခဲ့သည် ။
ထက်မြက် ကလောင်အပြင် မောင်ရိုး၊ ရဲကောင်းထက်၊ မင်းအိမ်စည်၊ မိုး
ရဲ၊ မောရီယ စသော ကလောင်များ နှင့်လည်း ရေးသားခဲ့ သည် ။

အမှာ စာ

ယခုစာအုပ် ‘သမိုင်းကို ဖန်တီးသူများ’ ကိုရေးခဲ့သည် မှာ ကြာပေပြီ။
အဓိကထုတ်နုတ်ရေးသား သော စာအုပ်မှာ People Who Changed the
World စာအုပ်ထဲမှ ဖြစ်ပေသည် ။ သူတို့ ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကျဉ်းများကို
ရေးထားရာမှ နေ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းဖြစ်လေသည် ။ ထိုစာအုပ်၏
မူရင်းနာမည်အတိုင်း ‘ကမ္ဘာကို ပြောင်းလဲခဲ့သူများ’ ဆိုသော နာမည်အ
စား ‘သမိုင်းကို ဖန်တီးခဲ့သူများ’ ဟု နာမည်ပေးလိုက် ၏။ စင်စစ်အားဖြ
င့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ ၏ စွမ်းဆောင်မှုများကို အသေအချာလေ့ လာပြီးသော
အခါတွင် သူတို့ သည် သူတို့ ဖြတ်သန်းခဲ့သော ကာလက ကမ္ဘာကြီး၏
သမိုင်းကို ပြောင်းလဲခဲ့သူများ ဖြစ်သောကြောင့် သမိုင်းကို
ဖန်တီးခဲ့သူများ ဟု သတ်မှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည် ။ ဥပမာ ‘ဆူလေမန်
'ဆိုပါစို့။ ဆူလေမန်မှာ ပထမမြောက် ဆူလေမန်ကို ဆိုလိုသည် ။ သူနှင့်
ပတ်သက်ပြီး သူ့အကြောင်းကို ဖော်ပြသော အချိုးတွင် ဤသို့ရေးထားပါ
သည် ။

‘ပထမမြောက်ဆူလေမန်၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် အော်တိုမန် အင်

ပါယာကြီးမှာ ထိပ်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိသည် ။ အော်တိုမန်အင်ပါယာကြီး၏ နယ်နိမိတ်မှာ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ နေ မြောက်အာဖရိကနှင့် ဥရောပအလယ်ပိုင်းထိ ကျယ်ပြန့်သည် ။ ချီးကျူးဂုဏ်ပြုလောက်စရာ ထိပ်ဆုံးရောက်ရှိခဲ့သည် ။ သူသည် ပိုင်နက်နယ်မြေများ နှင့် နယ်ခြားကို ချဲ့ထွင်ခဲ့သည် ။ အမြစ်တွယ်နေသော အကျင့်ပျက်မှု၊ မသမာမှုများကို ဖယ်ရှားပြီး ဥပဒေစိုးမိုးရေးကို မြှင့်တင်ပေးခဲ့သည် ။ စိတ်ရှည်စွာဖြင့် အုပ်ချုပ်ပြီး အနုပညာရှင်များ နှင့် စာပေသမားများကို လေးစားစွာဖြင့် ရေးသားဖန်တီးခွင့်ပေးသည် ။ သူ၏ အမွေအနှစ်သည် နောင်လာ နောက်သားများ အတွက် အလွန်အားရစရာကောင်းအောင် ကြီးကျယ်လှသည် ။ နိုင်ငံကို ကောင်းစွာ အုပ်ချုပ်ပြီး သူ့အင်ပါယာကြီးတွင် ယဉ်ကျေးမှု လွန်စွာထွန်းကား၍ သူကွယ်လွန်သွားသည့်တိုင်အောင် ထိုအမွေအနှစ်များမှာ ထွန်းကားခဲ့လေသည် ။’ဟု သမိုင်းကို ဖန်တီးခဲ့သော အော်တိုမန်အင်ပါယာကြီးကို ထူထောင်ခဲ့သော ဆူလေမန်အကြောင်း သိရသည် နှင့် ဥရောပတိုက်ကြီးတစ်ခုလုံးကို လွှမ်းမိုးခဲ့သော အော်တိုမန်အင်ပါယာကြီးအကြောင်း သဘောပေါက်လာခဲ့လေသည် ။ ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမှာ သမိုင်း တွင် မှတ်တမ်းတင်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဖြစ်သည် ကို ငြင်း၍ မရပေ။

ထိုကဲ့သို့ပင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ၏ ကိုးကွယ်ရာ အထွတ်အမြတ် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ အကြောင်း‘ဗုဒ္ဓ’ကိုလည်း ထိုစာအုပ်တွင် ရေးသားထားပါသည် ။ ထိုစာအုပ်ရေးသူမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ် ချင်မှ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ကမ္ဘာကြီးပြောင်းလဲသွားအောင် ဗုဒ္ဓ၏ အကြောင်းသိရှိသမျှ သူ၏ အနှစ် ချုပ်ကို လေးလေးနက်နက်ရေးသားခြင်းက ထိုစာအုပ်ရေးသူ၏ လေးနက်မှုကို ကျေးဇူးတင်ရပေမည်။ ထို့ပြင် ယေရှုခရစ်တော်အကြောင်း ဆော်လိမ္မန်ဘုရင်ကြီးအကြောင်းတို့ ကိုလည်း ထိုစာ

အုပ်တွင် ရေးသား လေသည်။ ။

သမိုင်းကို ဖန်တီးသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ အကြောင်းရေးရာတွင် ဖော်ပြပါ People Who Changed the World စာအုပ်တစ်အုပ်ကိုသာ မှီငြမ်းကိုးကားပြီးရေးသည် မဟုတ်။ တခြားစာအုပ်များ မဂ္ဂဇင်းများ ထဲမှာ တခြားပုဂ္ဂိုလ်များ အကြောင်းကိုလည်း ဘာသာပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။ ထိုကဲ့သို့ သမိုင်းဖန်တီးရှင် များ တွင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အရင်းရှင်တန်းစားကို တုန်လှုပ်ကြောက်ရွံ့သွားစေခဲ့သော မာ့ခ်စ်ဝါဒခေါ် အလုပ် သမားလူတန်းစား၏ အဘိဓမ္မာ နိုင်ငံရေးတွေးခေါ်ပညာရှင်ကြီး ကားလ်မာ့ခ်၏ အကြောင်းကိုလည်း ဤကဲ့သို့ ဖော်ပြခဲ့လေသည်။ ။

(၁၈၁၈) ခုနှစ်က ထရိုင်ယာတွင် မွေးဖွားပြီး (၁၈၈၃) ခုနှစ်တွင် လန်ဒန်၌ ကွယ်လွန်သည်။ ။

ဂျာမန်လူမျိုး လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးပညာရှင် ဖြစ်၏။ ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို ဖန်တီးတည်ထောင်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်၏။

စွမ်းဆောင်မှုများ

(၂၀) ရာစုကွန်မြူနစ်ဝါဒကို အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သူ၊ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ၏ ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်လာသည်။ ။

မာ့ခ်စ်ဝါဒကိုတည်ထောင်ခဲ့ခြင်း၊ ကမ္ဘာသစ်၏ ဘာသာတစ်ရပ်လို အကျိုးသက်ရောက်မှု ဖြစ်စေ ခြင်း။

စီးပွားရေးစနစ်သစ်နှင့် နိုင်ငံရေးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ သင်ကြားခဲ့

သည် ။ လူတန်းစားတိုက်ပွဲ ဆိုသည် ကို ခြေခြေမြစ်မြစ်သဘောတရား တီထွင်နိုင်သလို လက်တွေ့လည်း အသုံးချနိုင်လေသည် ။

သူက‘အလုပ်သမားလူတန်းစားများ အဖို့ ဆုံးရှုံးစရာမှာ နောင်ကြီး များမှ လွဲ၍ ဘာမျှမရှိ’ဆို သော ဆောင်ပုဒ်ကို ရေးသားခဲ့၏။

(၁၉၄၈) ခုနှစ်တွင် ကွန်မြူနစ်ကြေညာစာတမ်း Communist Manifesto ကို ရေးသားခဲ့သည် ။

(၁၉၆၇) ခုနှစ်တွင် အရင်းကျမ်း Das-Capital ကို ရေးသားခဲ့သည် ။

မာ့ခ်စ်ဝါဒသည် ကမ္ဘာကြီး၏ သမိုင်းဖြစ်ပေါ်မှုကို ပြောင်းပြန်လှန်ကာ အသစ်ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သော နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ အတွေးအခေါ် သဘောတရားတစ်ခုဖြစ်ပေသည် ။ အောက်ခြေအကျဆုံး လူ့အလွှာ တွင် အောက်ဆုံး၌ ရှိသော အလုပ်သမားလူတန်းစားကို တိုင်းပြည်၏ အာဏာရယူစေသော သဘော တရားလည်း ဖြစ်သည် ။ (၁၉၁၇) ခုနှစ်မှ စ၍ ဆိုဗီယက်ယူနီယံတွင် ကမ္ဘာ့သမိုင်း၌ အကြီးအကျယ်ဆုံး အပြောင်းအလဲကြီး တစ်ခုဖြစ်လာခဲ့၏။ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒက အာဏာရယူခဲ့ပြီး အလုပ်သမား၊ လယ်သမား များက တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ခဲ့သည် ။ ထိုအရှိန်အဟုန်သည် ဥရောပတိုက်တစ်ခုလုံးကို ရိုက်ခတ်ခဲ့ပါ သည် ။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် နာဇီတို့ အပေါ် အနိုင်တိုက်ပြီး ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်က အောင်မြင်မှုရ သည့် အရှိန်အဟုန်ဖြင့် အရှေ့ဥရောပနိုင်ငံများမှာ တစ်နိုင်ငံပြီးတစ်နိုင်ငံ၊ ထိုနိုင်ငံများ ရှိ ကွန်မြူနစ်ပါတီ များ ၏ လွှမ်းမိုးမှုဖြင့် ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများ ဖြစ်သွားရလေတော့သည် ။ နောက်ကမ္ဘာ့လူဦးရေအများ ဆုံး ဖြစ်သော အာရှတိုက်ရှိ တရုတ်နိုင်ငံတွင် လည်း မာ့ခ်စ်ဝါဒလွှမ်းမိုးသွားခဲ့ပါသည် ။

ကားလ်မာ့ခ်သည် မာ့ခ်စ်ဝါဒသဘောတရားကို သူ ကြုံတွေ့ခဲ့သော

အလုပ်သမားလူတန်းစား၊ အရင်းရှင်လူတန်းစားတို့ ၏ လက်တွေ့နှင့်ယှဉ်ကာ ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့၏။ သူ့ကို အထောက်အပံ့အပြုဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်မှာ သူ့လိုပင် နောင်အခါ မှာခံစားဝါဒသဘောတရားများကို ရေးသားဖော်ထုတ်ခဲ့သော ဖရက်ဒရစ် အိန်ဂျယ်လ်ဖြစ်ပါသည်။ ။ အရင်းရှင်စနစ်၏ အတွင်းသဘော၊ အရင်းရှင်စနစ်၏ သွေးစုပ်မှုတို့ ကို လေးလေးနက်နက် လေ့လာသုံးသပ်ကာ နိုင်ငံရေးဘောဂဗေဒကို လက်တွေ့နှင့်ယှဉ်၍ တီထွင်နိုင်ခဲ့သည်။ ။ အလုပ်သမား လူတန်းစားထံမှ သွေးစုပ်သော အရင်းရှင်လူတန်းစား၏ အစွန်းထွက်သဘောတရား တန်ဖိုးကိုလည်း ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သလို သူပြုစုသော ‘အရင်းကျမ်း’ဆိုသည့် ဘောဂဗေဒကျမ်းကြီးသည် ဘောဂဗေဒနယ်ပယ်တွင် အသစ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ။ ယခုစာအုပ်တွင် မှာခံစားနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဤသို့ ရေးသား ထားလေသည်။ ။

"ပါရီတွင် ရှိစဉ် မှာခံစားရေးသားခဲ့သော ဆောင်းပါးတစ်စောင်၌ ဘရူနိုဘော်ယာ၏ ဂျူးများ အပေါ် ဆက်ဆံသည့် ဆက်ဆံရေးအပေါ် ဝေဖန်ထားလေသည်။ ။ မှာခံစားက ဂျူးလူမျိုးများမှာ လူမှုအဖွဲ့အစည်း တစ်ခုလုံး စီးပွားရေးတစ်ခုလုံး အမြတ်ထုတ်သွေးစုပ်မှုမှ လွတ်မြောက်လျှင် သူတို့လည်း လွတ်မြောက် မည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံး မလွတ်မြောက်လျှင် သူတို့ လည်း လွတ်မြောက်မည်မဟုတ်ပေ။ မှာခံစား၏ ချဉ်းကပ်မှုမှာ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အချက်အလက်ကိုကြည့်ပြီး ချဉ်းကပ်လေ့ရှိ၏။ အရာရာသည် လူမှု တော်လှန်ရေးလိုအပ်ချက်အရ ဖြစ်ပေါ်လာရသည် ဟု သုံးသပ်ထားသည်။ ။

မှာခံစားက အရင်းရှင်စနစ်ကို အသေးစိတ်ဝေဖန်ထားသော စာအုပ်များ ရေးသည်။ (၁၈၄၄) ခုနှစ်က သူရေးသားသော စီးပွားရေးနှင့် ဒဿနိက စာတမ်းများ တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ။ ထိုစာတမ်းများမှာ လက်ရေးစာမူများ အဖြစ်နှင့်သာ ရှိခဲ့ပြီး (၁၉၃၂) ခုနှစ်မှ သာ ပုံနှိပ်ထုတ်

ဝေခြင်းပြုခဲ့သည် ။ ထိုစာအုပ်၏ မူရင်းနာမည်မှာ Economic and Philo-
sophical Manuscripts of 1844 ဖြစ်သည် ။ ဤဆောင်းပါး များ တွင်
အရင်းရှင်စနစ်အောက်၌ ပြည်သူလူထုခံစားနေရသော ဒုက္ခများ နှင့် ဖိနှိ
ပ်မှုကို ဖော်ပြထားသော စာအုပ်ဖြစ်သည် ။ ပြည်သူလူထု၏ အယူအဆ
လည်း ထိုစာအုပ်ထဲတွင် ပါရှိလေသည် ။ ထိုအချိန်မှာ ပင် အရင်းရှင်စနစ်
မှာ လည်း ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖြစ်နေ၏။ မှတ်တိုင်သည် ဖရန်ကဖတ်အိန်ဂျယ်
လ်နှင့် ကာလကြာ ရှည်စွာ မိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့၏။ သူတို့ (၂)ဦးသည် စာအုပ်
ပေါင်းများကို အတူရေးသားခဲ့သလို အလုပ်များကို လည်း အတူပူးတွဲလုပ်
ကိုင်ခဲ့၏။ သူတို့ (၂)ဦးသည် ပထမဆုံး ဘာလင်ဖရီယန်၏ အစွန်းရောက်
သဘောထားကိုလည်း ပစ်ပစ်ခါခါ ဝေဖန်တိုက်ခိုက်၏။ ပါရီတွင် ရှိ
စဉ် မှတ်တိုင်သည် ဟိန်းနရစ်ချ်ဟိန်းနှင့် မိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့သည် ။ ဟိန်းသည်
စကားပြောလျှင် ရင်းရင်းနှီးနှီးနွေးနွေးထွေးထွေးပြောတတ်ပြီး မှတ်တိုင်
ကိုလည်း လေးစားလေသည် ။ မှတ်တိုင်သည် သဘောထားတင်းမာသော
မဂ္ဂဇင်းဖြစ်သည့် ဖော်ဝါ့တ်၌ လည်း ဆောင်းပါးများ ရေး၏။ ထိုမဂ္ဂဇင်း
ကို ပရပ်ရှားအစိုးရက ထုတ်ခွင့်မပြုဘဲ ပိတ်ပစ်ရန် ပြင်သစ် အစိုးရကို
တောင်းဆိုထားလေသည် ။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးသည့်နောက် ကိုလိုနီနိုင်ငံတိုင်းလိုလို အမျိုး
သားလွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲ များကို ဆင်နွှဲပြီး လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်း
ခဲ့ကြသည် ။ အာရှတိုက်နိုင်ငံတိုင်းလိုလို နယ်ချဲ့စနစ်နှင့် ကိုလိုနီ
ကျန်ပြုမှုအောက်တွင် ရောက်ရှိခဲ့ကြပြီး အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအ
တွက် အားတက်သရော ကြိုးပမ်း ခဲ့ကြပါသည် ။ လက်နက်စွဲကိုင် တိုက်
ပွဲဝင်ပြီး လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့သည် ကများ သည် ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် လ
က်နက်မကိုင်ဘဲ လူထုတိုက်ပွဲကို ငြိမ်းချမ်းစွာဆင်နွှဲပြီး နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်
ရေးကို သပိတ်တိုက်ပွဲများ မတရားသည့် ဥပဒေများကို ဆန့်ကျင်သော

တိုက်ပွဲများ ၊ ခရီးရှည် ချီတက်ဆန္ဒပြပွဲများ ဖြင့် လွတ်လပ်ရေး ရယူခဲ့ကြသည်။ ။ ထိုကဲ့သို့ လက်နက်မကိုင်ဘဲ ငြိမ်းချမ်းသော တိုက်ပွဲဖြင့် လွတ်လပ်ရေးရယူပေးခဲ့သူမှာ အိန္ဒိယ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး မဟတ္တမဂန္တီဖြစ်ပါသည်။ ။ ဤစာအုပ်တွင် ဂန္တီကို ယခုလို ရေးထားခဲ့ လေသည်။ ။

"မိုဟန်ဒတ်ချ်ကရမ်ချန်ဂန္တီကို အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ဖခင်ကြီးဟု ခေါ်ကြသည်။ ။ သူသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရဖို့ အတွက် ငြိမ်းချမ်းသော တောင်းဆိုမှုကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ ။ နှစ်ပေါင်းများစွာ အဖိနှိပ်ခံနေရသော နိုင်ငံကို လွတ်လပ်ရေးရရန်အတွက် ငြိမ်းချမ်းသောနည်းကို အသုံးပြုခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ။ အိန္ဒိယတွင် မျိုးဆက်ပေါင်းများစွာ၏ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များက ကိုလိုနီစနစ်၏ ဖိနှိပ်မှုကို အဆုံး သတ်ရန် နည်းလမ်းများ ရှာခဲ့ကြသည်။ ။ လူသားမှန်ကန်သော လူ့အခွင့်အရေးအတွက် လူသားတစ်ယောက်၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုကို သူက ပြုယုဂ်တစ်ခုအဖြစ် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ။ ဂန္တီကို မဟတ္တမဟု လည်း နာမည်ပေးထားသည်။ ။ အဓိပ္ပာယ်မှာ "မဟာစိတ်ဓာတ်" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရလေသည်။ ။"

ထိုကဲ့သို့ (၂၀)ရာစုနှစ်အထိ သမိုင်းကို ဖန်တီးခဲ့သူများ အကြောင်း ရေးသားထားသလို (၂၁)ရာစု တွင် လည်း ထူးခြားသော တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်အဖြစ် လူထုက အားတက်သရော တစ်ခဲနက် ထောက်ခံ အားပေးသောသူမှာ ဆိုဗီယက်ခေတ်လွန် ရုရှားနိုင်ငံ၏ ခေါင်းဆောင်သစ်ဗလာဒီမီယာပူတင် ဖြစ်လေ သည်။ ။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ကျဆုံးပြီးနောက် သမ္မတ ယဲဆင်ဖြစ် လာပြီး ယဲဆင်နောက် (၅)နှစ် သမ္မတသက် တမ်း (၂)ကြိမ်၊ စုစုပေါင်း ယခုအထိ လူထုထောက်ခံမှု (၅)ကြိမ် ကို ရယူနိုင်သော ခေါင်းဆောင်မှာ သမ္မတ ပူတင်တစ်ဦးတည်းသာရှိ လေသည်။ ။ သူ့ကိုလည်း ထူးခြားသော သမိုင်းဖန်တီးသူ တစ်ဦးအဖြစ်

ယခုစာ အုပ်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ။ ယခုလို စာအုပ်တစ်
အုပ်အဖြစ် ထိုခေါင်းဆောင်များ အကြောင်း ရေးသားထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့သ
ည့်အတွက် အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဂုဏ်ပြုလိုက်ရပါသည်။ ။

ထက်မြက်
[၂၀၁၈-ခုနှစ်၊ မေလ(၁)ရက်]

မဟာရာမီဆက်စ်
RAMESES THE GREAT

မဟာရာမီဆက်စ် (ခန့်မှန်း BC ၁၃၀၂ - BC ၁၂၁၃)

RAMESES THE GREAT

ဒုတိယမြောက်ရာမိဆက်စ်သည် အီဂျစ်ဖားရောဘုရင်များ ထဲတွင် အကြီးကျယ်ဆုံးသော ဘုရင် ဖြစ်လေသည်။ ။ ရာမိဆက်စ်သည် အီဂျစ် ထီးနန်းကို နှစ်ပေါင်း(၆၀)ကြာအောင် အရှည်ကြာဆုံး အုပ်ချုပ်ခဲ့ သည့် ဘုရင် ဖြစ်၏။ သူသည် စစ်ရေးအရ အောင်ပွဲများ ရရှိခဲ့သလို ရှေးဟောင်းကမ္ဘာ၏ ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများကိုလည်း အကြီးကျယ်ဆုံး ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့သူ ဖြစ်၏။ သူက ဟစ်တိုက်တို့ နှင့် လစ်ဗျား တို့ ကို နှိမ်နင်းနိုင်ခဲ့သည်။ ။ အီဂျစ်ကို ဦးဆောင်ပြီး အီဂျစ်နိုင်ငံကြီးပွားတိုးတက် ရေးအတွက် ဖန်တီးနိုင်ခဲ့ သောကြောင့် အီဂျစ်တို့ ၏ ကြီးပွားတိုးတက် သော ကာလဟု သတ်မှတ်ကြလေသည်။ ။

ရှေးဟောင်းကမ္ဘာ၏ အကြီးကျယ်ဆုံးသော အံ့ဖွယ်များကို ရာမိဆက်စ်လက်ထက်တွင် တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ။ သူ့ကို သူရဲကောင်းဘုရင်တစ်ဦးအဖြစ် သတ်မှတ်ကြသည်။ ။ သူ၏ အောင်မြင်မှုများ ၊ ကြီးကျယ်မှုများ ၊ အမှတ်ရစရာလုပ်ငန်းများမှာ များ ပြားလှသည်။ ။ ဖားရောဘုရင်များ အနက် အီဂျစ်ကို အမြင့်ဆုံးအနေအထားရောက်အောင် သူအုပ်ချုပ်ခဲ့ပါသည်။ ။ သူက အီဂျစ်နိုင်ငံကို အမြင့်ဆုံး ဩဇာအာဏာရှိ အောင်နှင့် အနုပညာလက်ရာများကို ဖန်တီးနိုင်အောင် အားထုတ်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ။ ရာမိဆက်စ်၏ ခမည်းတော်မှာ ပထမမြောက် ဆက်တီဖြစ်သည်။ ။ အီဂျစ်က ပါလက်စတိုင်းနှင့် ဆီးရီးယားကို ထိန်းချုပ် နိုင်အောင် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ ။ ထို့ပြင် ဟစ်တိုက်နှင့် အနာတိုးလီးယား (ယခု တူရကီ) ကိုလည်း လွှမ်းမိုးနိုင် အောင်ကြိုးစားခဲ့သည်။ ။ သို့သော် တချို့အစိတ်အပိုင်းကိုသာ ထိန်းချုပ်နိုင်သည်။ ။ ရာမိဆက်စ် (၁၂၇၉) ဘီစီတွင် ထီးနန်းအမွေဆက်ခံလေသောအခါ ဟစ်တိုက်တို့ ၏ ဩဇာမှာ ဆီးရီးယားရှိ ကာဒတ်ကဲ့သို့သော တောင်ပိုင်းကို တိုးချဲ့ထိန်းချုပ်ထားလေသည်။ ။

ရာမိဆက်စ်သည် (၁၀)နှစ်သားကတည်းက မျှော်မှန်းချက်ကြီးသူဖြစ်

စ်သည် ။ ဘွဲ့ထူး၊ ဂုဏ်ထူးကို ရအောင်ယူမည်ဟု ရည်မှန်းထားသည် ။
ထို့နောက် စစ်အရာရှိတစ်ယောက်အဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည် ။ သူက
သူသာ တိုင်းပြည်ကိုအုပ်ချုပ်လျှင် အောင်ပွဲချည်းရအောင် ယူမည်ဟု ရ
ည်မှန်းချက်ရှိသည် ။ (၁၂၇၄) ခုနှစ်တွင် ကာဒတ်တိုက်ပွဲ၌ ဟစ်တိုက်တို့
နှင့် သူပထမဆုံး တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသည် ။ ယခင်က သူရည်ရွယ်ထား သလို
စစ်တိုက်သည် နှင့် အောင်ပွဲရရမည်ဆိုသည် မှာ ပျက်ပြယ်သွား၏။ ထို
တိုက်ပွဲ၌ ရာဇိဆက်စ်သည် အောင်ပွဲရရမည်ဆိုသည် မှာ ပျက်ပြယ်သွား
၏။ ထိုတိုက်ပွဲ၌ ရာဇိဆက်စ်သည် မဟာဗျူဟာအရ ရှုံးခဲ့ သည် ။ သို့
သော် ဟစ်တိုက်တို့ အား တိုက်ထုတ်နိုင်ခဲ့သဖြင့် နိုင်သည် ဟု လည်း
ပြောလို့ ရလေသည် ။ ကာဒတ် တို့ ၏ မြို့ကို သူသိမ်းယူခဲ့သည် ။ ရာဇိ
ဆက်စ်က သူ့ကိုယ်သူ စစ်သားတစ်ယောက်အဖြစ် ယုံကြည်ခဲ့ပါ သည် ။
သူဘုရင်ဖြစ်ပြီး (၈)နှစ်၊ (၉)နှစ် အကြာတွင် ဂါလီလီနှင့် အမော်မှ
မြို့များကို သိမ်းယူနိုင်ခဲ့သည် ။ အချိန်တိုလေးအတွင်း၌ပင် ဟစ်တိုက်
တို့ ၏ ခံစစ်များကို ထိုးဖောက်နိုင်ခဲ့သည် ။ ဆီးရီးယားမြို့များ ဖြစ် သော
ကက်ရှ်နာနှင့် ကျူနစ်တို့ ကို သိမ်းယူခဲ့သည် ။ အီဂျစ်ဘုရင်များ သည် န
စ်ပေါင်း (၁၂၀)တိုင်အောင် ကျူနစ်ကို မသိမ်းယူနိုင်ခဲ့သော်လည်း သူ့လ
က်ထက်ရောက်မှ ပြန်လည်သိမ်းယူနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည် ။

ထိုကဲ့သို့ အောင်ပွဲများ ရရှိခဲ့သော်လည်း ရာဇိဆက်စ်က ဟစ်တိုက်အ
င်ပါယာကို ဖြိုပစ်ရန် ရှေ့သို့ သာတိုး၍ တိုက်ခိုက်လာသည် ။ (၁၂၅၈)တွ
င် ကာဒတ်၌ တပ်(၂)တပ် ထိပ်တိုက်တွေ့ဆုံသည် ။ ပထမဆုံး ငြိမ်းချမ်း
ရေးစာချုပ် ချုပ်ရန် သဘောတူလိုက်ကြသည် ။ ထိုငြိမ်းချမ်းရေးစာအုပ်
မှာ သမိုင်းဝင်ဖြစ်သည် ။ စာချုပ်ကို ကျူးရီးဖြင့်လုပ်သော စာရွက်ပေါ်တွ
င် ရေးထိုးခြင်းမဟုတ်ဘဲ ငွေပြားပေါ်တွင် ရေးထိုးခြင်း ဖြစ်သည် ။ အီဂျ
စ်ရော၊ ဟစ်တိုက်ရော ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်ကို တစ်ချိန်တည်း လက်မှတ်

ထိုးခဲ့ကြသည် ။ စာချုပ်ထဲတွင် (၂)ဖက်အင်အားများ သည် ရန်စောင်မှုများ တိုက်ခိုက်မှုများကို အဆုံးသတ်ရန် သဘောတူ ပါသည် ဟု ပါသည် ။ သူတို့ သည် မဟာမိတ်ဖွဲ့ခဲ့ကြသည် ။ ထို့ပြင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အကူအညီပေးရန် တခြားလူမျိုးတစ်ခုက လာရောက်တိုက်ခိုက်လျှင် သူတို့ (၂)နိုင်ငံက တတိယနိုင်ငံကို တိုက်ခိုက်ရန် သဘောတူကြသည် ။ နှစ်ပေါင်းရှည်ကြာစွာ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသဖြင့် ဒုက္ခသည် များ သည် အခြားဒေသများ သို့ သွားရောက်ခိုလှုံကြသောကြောင့် ယခု ငြိမ်းချမ်းရေးရသည့်အခါ ဒုက္ခသည် များ မိမိတို့ နိုင်ငံကို ပြန်လာနိုင်ကြောင်း အကာအကွယ်လည်း ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူကြလေသည် ။

ထိုငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်ကြောင့် သူတို့ လူမျိုးများမှာ ကြီးပွားတိုးတက်ခဲ့သည် ။ ထိုကာလမှာ ကြီးပွားတိုးတက်သောကာလဖြစ်သည် ။ ရာမီဆက်စ်အုပ်ချုပ်သော နောက်ဆုံးကာလအထိ စာချုပ်သက် တမ်းတည်မြဲခဲ့သည် ။ ထိုအချိန်က ဖာရောဘုရင်ဖြစ်သည့် ရာမီဆက်စ်သည် အဆောက်အဦများ ဆောက် သည် ။ ကြီးမားသော အမှတ်တရအဆောက်အဦများ ဆောက်သည် ။ ထိုအဆောက်အဦများကို အီဂျစ်၏ ဒေသအသီးသီးတွင် တွေ့နေရသည် ။ ရာမီဆက်စ်ဆန်မှာ အလွန်ကျယ်သော ဘုရားရှိခိုးကျောင်းဖြစ်ပြီး ကာနာအနီးအတွင် ဆောက်လုပ်ထားသည် ။ ထိုဘုရားကျောင်းကို ကျောင်းနှင့်တွဲပြီး ဆောက်လုပ်ထား သည် ။ တိုင်လုံးကြီးများ ဖြင့် အောင်ပွဲအထိမ်းအမှတ်ဆောက်ထားသည် ။ ကာဒတ်လိုစစ်ပွဲအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အဦဖြစ်သည် ။ ထိုဘုရားကျောင်းတွင် ရာမီဆက်စ်၏ (၅၆)ပေ (၁၇ မီတာ) မြင့်သော မတ်တတ်ကျောက်ရုပ်ကြီးများ လည်း ပါရှိလေသည် ။ ထိုအရုပ်များ ၏ အရပ်အမောင်းနှင့် အလေးချိန်မှာ တန်(၁၀၀၀)ကျော်လေသည် ။ အဘူဆင်ဘဲလ် ဘုရားကျောင်းကြီးမှာ လည်း အလွန်ကြီးပါသည် ။ ထိုအဆောက်

အဦးတွင် ရာမီဆက်စ်၏ ကြီးမားသော ရုပ်တုကြီး(၄)ခုရှိသည် ။ ထိုရုပ်တုကြီးများ ၏ အမြင့်မှာ တစ်ခုလျှင် (၆၅)ပေ (မီတာ ၂၀) ကျော် မြင့်လေသည် ။ ဘုရားကျောင်း၏ ကျယ်ဝန်းသော ဥပစာတွင် ထိုအရုပ်ကြီးများကို ထားရှိသည် ။ ထို့ပြင် ပန်းဒန်းများ ၌ အီဂျစ်နတ်ဘုရားများ နှင့် ဖားရောဘုရင်တို့ ၏ ရုပ်ပုံများကိုလည်း ထွင်းထုထားလေသည် ။ ထို့ပြင် ရာမီဆက်စ် ချစ်မြတ်နိုးသော မိသားစုတို့ ၏ ရုပ်ပုံများကိုလည်း ဖော်ပြထား၏။ ထိုရုပ်တုများ တွင် ရာမီဆက်စ်အချစ်ဆုံးသော မိဖုရား နတ်ဖာတာရီ၏ ရုပ်ပုံလည်း ပါဝင်သည် ။ မိဖုရားကို အထိမ်းအမှတ်ပြုသော အဆောက်အဦမှာ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ဘုရားကျောင်းအသေးလေးတစ်ခု တည်ဆောက်ထားသည် ။ သူမ၏ ဂူသည် မိဖုရားများ ၏ တောင်ကြားထဲတွင် ရှိသည် ။ ရှေးဟောင်းအီဂျစ်တို့ ၏ ကာလ၌ အလွန်ကို ခမ်းနားကြီး ကျယ်သော လက်ရာများ သည် ထိုနေရာတွင် ရှိလေသည် ။

ဤအထိမ်းအမှတ်များ သည် ရာမီဆက်စ်၏ ကျယ်ပြန့်သော ဗိသုကာလက်ရာများ အနက် အနည်းငယ်သာဖြစ်ပါသည် ။ သူအုပ်ချုပ်သော ခေတ်ကာလတွင် များပြားလှသော အဆောက်အဦများ ၊ ရုပ်တုများ ၊ အထိမ်းအမှတ်များကို တည်ဆောက်ခဲ့သည် ။ သူ့အဖေ၏ ဆောက်လက်စ အဆောက်အဦများကို လည်း သူက ပြီးစီးအောင် ဆောက်လုပ်သည် ။ သူ့အဖေ မပြီးစီးခဲ့သော ကာနက်အဆောက်အဦကိုလည်း အပြီးသတ်ပေးခဲ့သည် ။ ထို့ပြင် အဘီးဒေါ့ဘုရားကျောင်းကိုလည်း လက်စသတ်ပေးသည် ။ အရှေ့ဘက် နယ်စပ်မြို့ဖြစ်သည့် ပါအက်တွန်ကိုလည်း တည်ဆောက်ခဲ့ပါသည် ။ သူဆောက်လုပ်ခဲ့သော အဆောက်အဦများ ၊ ရုပ်တုများ တွင် သူ့နာမည်မှတ်တမ်း၊ စွမ်းဆောင်ချက်များကို ဖော်ပြပြီး သူ့အရင်အုပ်ချုပ်သွားသော ဖားရောဘုရင်များ ၏ အထိမ်းအမှတ်ကိုလည်း

ည်း သူက တည်ဆောက်ပေးသည် ။ ရှေးဟောင်းအီဂျစ်၏ အနုပညာလက်ရာများကို အသက်ရှင်ကျန်ရှိနေသော ဗိသုကာလက်ရာများ အရတွေ့ရှိရသည် ။

ရာမီဆက်စ်ကို ထွက်ခွာခြင်း ဖားရော့ဘုရင်ဟု ခေါ်ဆိုသည် မှာ ဖြစ်နိုင်ပေသည် ။ သူသည် အစ္စရေး တို့ ကို ရက်ရက်စက်စက် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခဲ့၏ ကျွန်များ အဖြစ်လည်း ခိုင်းစေခဲ့သည် ။ အစ္စရေးတို့ ၏ ဘုရားသခင်က သူတို့ အား ပညတ်တော်(၁၀)ပါး၊ ကျောက်ပြား(၁၀)ချပ်ကို ပေးသည့်အခါမှ ဖားရော့ကို စည်းရုံးပါ။ အစ္စရေးလူမျိုးတို့ က သူတို့အား ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ခိုင်းခဲ့သည် ။ ရွေးချယ်ထားသော လူများ အဖြစ် ဖားရော့က လွတ်ပေးခဲ့သည် ။ ထိုသို့ လွတ်အောင် ဦးဆောင်ခဲ့သူမှာ မောရှေခေါ် မိုးဇက်ဖြစ်သည် ။ ထိုသို့ ရက်ရက်စက်စက်ဖိနှိပ်သည့်အကြောင်းကို ကျမ်းစာထဲတွင် ထည့်သွင်းထားသည် ။ ကျမ်းစာထဲ၌ သူရဲကောင်းစာရင်းတွင် ရာမီဆက်စ် မပါပေ ။ ထိုသို့ ဖိနှိပ်သော ဖားရော့မှာ ရာမီဆက်စ်ဟုတ်၊ မဟုတ် အထောက်အထား မတွေ့ရပေ။

ရာမီဆက်စ်သည် အီဂျစ်ဘုရင်များ အနက် စံထားရသော ဘုရင်ဖြစ်သည် ။ သူ၏ အုပ်ချုပ်မှုသက် တမ်းတွင် စစ်ရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ရှေးဟောင်းအီဂျစ်၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုမှာ အမြင့်ဆုံးအဆင့်တွင် ရှိ၏။ (၁၂၁၃)တွင် ရာမီဆက်စ် ကွယ်လွန်ခဲ့သည် ။ အသက်(၉၀)အရွယ်တွင် ဖြစ်သည် ။ ထိုအချိန်က ထို အသက်အထိ နေရသည် မှာ အံ့ဩစရာကောင်းပါသည် ။ သူကွယ်လွန်ပြီးသောအခါ အီဂျစ်သည် တဖြည်း ဖြည်း ကျဆင်းမှုကိုရောက်လာသည် ။ ပါရှားတို့ ၏ တိုက်ခိုက်မှုကို ခံရသည် ။ မဟာအလက်ဇန်းနားက လည်း တိုက်ခိုက်ခဲ့သည် ။ နောက်ဆုံး ရောမတို့ အီဂျစ်ကို သိမ်းပိုက်ထားခဲ့လေသည် ။ ရှေးဟောင်း အီဂျစ်အုပ်စိုးသူများ

တွင် ရာမီဆက်စ်မှာ အပြောင်မြောက်ဆုံး ဘုရင်တစ်ပါးဖြစ်ပါသည် ။ သူတည်ဆောက် ခဲ့သော အဆောက်အဦများမှာ အလွန်ရင်သပ်ရှုမောစရာ ကောင်း၏။ ဖားရော့၏ ခမ်းနားကြီးကျယ်ပုံနှင့် ဂုဏ်ကျက်သရေကို အမှတ်ရစေပါသည် ။

ဖားရော့ဘုရင်များ ၏ လက်ထပ်ပွဲများ

မဟာရာမီဆက်စ်နှင့် သူ၏ မိဖုရား နတ်ဖာတာရီတို့ ၏ သံယောဇဉ်ကြီးမားမှု တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး နှစ်သက်စွဲလမ်းမှုမှာ အီဂျစ် သမိုင်းတွင် အလွန်ထင်ရှားလေသည် ။ အီဂျစ်တော်ဝင်ထိမ်းမြားခြင်းထက် ပိုပြီးထင်ရှားသော မေတ္တာဘွဲ့တစ်ခုဟု ပြောရပေမည်။ အီဂျစ်ဖားရော့ဘုရင်များ တွင် ဤသို့ မိဖုရားကို ချစ်ခင်မှုမှာ အလွန်နည်းပြီး ရှားပါးလှသည် ။ ယခု မဟာရာမီဆက်စ်ခေါ် ဖားရော့ဘုရင်သည် သူ၏ မိဖုရားအပေါ်ထားသော မေတ္တာမှာ သမိုင်းတွင် ထင်ရှားသော မေတ္တာဇာတ်လမ်းဖြစ်သည် ။ ဘီစီ (၁၈)ရာစုနှစ် (၁၃)ဆက်မြောက် မင်းဆက်မှ စ၍ ဖားရော့ဘုရင်များ တွင် မိဖုရားများ ရာနှင့်ချီ၍ ယူခဲ့ကြ သည် ။ မိဖုရားများ သည် အီဂျစ်နန်းတွင်း၌ နိုင်ငံရေးအရ ဦးစားပေးသူများ ဖြစ်ခဲ့ရသည် ။ ထူးချွန်သော မိဖုရားသည် နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်တွင် လေးစားအားကိုးရသော အဆင့်တွင် ရှိခဲ့လေသည် ။

အိုဆေရစ်နှင့် အိုက်စစ်တို့ မှာ အီဂျစ်လူမျိုးတို့ အပေါ်တွင် ဩဇာလွှမ်းမိုးနေသော နတ်ဘုရားများ ဖြစ်၏။ ထိုနတ်ဘုရားများ သည် မူလက ဖားရော့ဘုရင်များမှ ဆင်းသက်သွားခြင်းဖြစ်သည် ။ အိုက်စစ်သည် သူ၏ ညီမဖြစ်သူကို လက်ထပ်ခဲ့သည် ။ သူတို့ က ကမ္ဘာကြီးကို ပညာဉာဏ်ပေးရေးအတွက် ရောက်ရှိ လာကြသည် ဟု ပြောကြသည် ။

လူသားများအား ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဉာဏ်ပညာများကို သင်ကြားပေးသည် ။ ထိုနတ်ဘုရားများ ထဲတွင် ကြီးကျယ်သောသူများ ဖြစ်၏။ သူ၏ ညီမဖြစ်သူ အိုဆေရစ်ကို လက်ထပ်ပြီး နောက် နောင်သူတို့ သေဆုံးသွားသော အခါ၌ နတ်ဘုရားများ ဖြစ်သွားသည် ။ ဖားရော့ဘုရင်များ ၏ အစဉ် အလာအရ ဆွေမျိုးထဲ သားချင်းထဲမှ မိန်းမမှန်သမျှကို မိဖုရားများ အဖြစ် ကောက်ယူရလေသည် ။ သူတို့ ၏ ညီမများ ၊ အစ်မများ သာမက သူတို့ ၏ ခယ်မများကိုလည်း မိဖုရားများ အဖြစ် ကောက်ယူခဲ့ရ သည် ။ တတိယမြောက် စီကန်နီယယ်တောင်း၊ ပထမမြောက် အာမိုဆယ်၊ ပထမမြောက် အာမေရီဗစ်၊ ပထမမြောက်တွတ် မိုးစစ်၊ စတုတ္ထမြောက် တူမိုစစ်၊ ဒုတိယမြောက် ရာမီဆက်စ်၊ မီရင်တက်ရှ်နှင့် စစ်တပ် အားလုံးသည် သူတို့ ၏ အစ်မများ ၊ ညီမများကို မိဖုရားအဖြစ် ကောက်ယူကြလေသည် ။ ထိုအထဲတွင် ဒုတိယမြောက် အက်မင်နီဖစ် ဖားရော့ဘုရင်မှာ သူ၏ သမီးများ ထဲမှ တစ်ယောက်ကိုပင် မိဖုရားအဖြစ် ကောက်ယူခဲ့သည် ။ ထိုကဲ့သို့ပင် အာခင်နာတင်မှာ လည်း ပြုလုပ်ခဲ့သည် ။ ရာမီဆက်စ်က အာခင်နာတင်၏ သမီး(၃)ယောက်ကို မိဖုရားအဖြစ် ကောက်ယူထားသည် ။ ဒုတိယမြောက်ဆက်သော့မှာ သူ့အဒေါ်ကိုပင် မိဖုရားအဖြစ် ကောက်ယူသည် ။ ထိုကဲ့သို့ သွေးသားအရင်းများ နှင့် ပေါင်းဖော်ခဲ့သောကြောင့် သူတို့ မျိုးရိုး ဗီဇမှာ ဖွံ့ဖြိုးခြင်းမရှိဘဲ ပျက်စီးကုန်ကြသည် ။ သို့သော် ကျန်မိဖုရားများမှ သားသမီးများ ရရှိခဲ့သဖြင့် သူတို့ သားသမီးများမှာ သွေးရင်းချည်းဟု မပြောနိုင်ပေ။

နန်းမွေဆက်ခံသော ဘုရင်တိုင်း နတ်ဘုရားချည်းဖြစ်သည် ဟု ပြောမရပေ။ အီဂျစ်တို့ ၏ လူမှု အသိုင်းအဝိုင်းထဲတွင် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းကို လူမှုရေးအရ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အနှောင်အဖွဲ့လုပ်ခြင်း သာဖြစ်သ

ည် ။ ဘာသာရေးအရ မဟုတ်ပေ။ ထိုအနှောင်အဖွဲ့အရ မိမိတို့ ဇနီးများ
ကို အကာအကွယ်ပေးရ မည်။ ဆက်ဆံမှုရှိရမည်ဖြစ်သည် ။ လက်ထပ်
ထိမ်းမြားရာတွင် ယောက်ျားဖြစ်သူက ပို၍ အခွင့်အရေးရရှိ လေသည် ။
သို့သော် ရာမီဆက်စ်နှင့် နတ်ဖာတာရီတို့ မှာ သွေးသားချင်းပေါင်းဖော်
သော ဇနီးမောင်နှံ မဟုတ်ပေ။ သူတို့ မှာ အခြားသူများ လို မဟုတ်ပေ။
နတ်ဖာတာရီသည် ရာမီဆက်စ်၏ အမြတ်နိုးဆုံး မိဖုရားဖြစ်ခဲ့လေသည်
။ အီဂျစ်ဘုရင်များ တွင် ကလေးဘဝကတည်းက လက်ထပ်ထိမ်းမြားခဲ့
သည့် သူများ လည်း ရှိ၏။ ထိုသို့လက်ထပ်ခြင်းကို ဘီစီ (၃၀၅)ခုနှစ်က
တည်းက စတင်ခဲ့သည် ။ မဟာအလက်ဇန်းနား ဘုရင်ကြီး၏
ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တိုလေမီမှာ ငယ်စဉ်ကတည်းက လက်ထပ်ခဲ့သူဖြစ်သည် ။
နောက် တိုလေမီ မင်းဆက်စတင်ခဲ့သည် ။ ကလီယိုပက်ထရာနှင့် တို
လေမီမှာ ငယ်စဉ်ကတည်းက လက်ထပ်ခဲ့ကြသည် ။ ဘီစီ (၃၀)တွင် အီ
ဂျစ်ကို ရောမတို့ သိမ်းပိုက်ခဲ့သည် ။ နောက် ကလီယိုပက်ထရာမှာ ကိုယ့်
ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေခဲ့လေသည် ။ တိုလေမီ ဖားရောများ သည် သူတို့
၏ ညီအစ်မများကို လက်ထပ်ထိမ်းမြားပြီး ထီးနန်းကို အတူတကွ အုပ်
ချုပ်ကြလေသည် ။

ကောက်စာ

ကျွန်ုပ်သည် ရှေးဟောင်းနယ်မြေတစ်ခုမှ ခရီးသည် တစ်ယောက်ကို
တွေ့ဆုံခဲ့သည် ။ သူက အလွန်ကြီးမားသော ကျောက်တိုင်ကြီး(၂)တိုင်ကို
သဲကန္တာရထဲတွင် တွေ့ခဲ့သည် ဟု ပြောသည် ။ သဲကန္တာရ ထဲတွင် တစ်ဝ
က်ကမြုပ်နေ၏။ ထိုကျောက်တိုင်ကြီး(၂)တိုင်မှာ ခြေထောက်များ ဖြစ်၏
။ မျက်နှာများမှာ ပဲ့နေကြပြီး သဲပေါ်တွင် ကျနေ၏။ သို့သော် မျက်နှာများ

ကို ကြည့်လျှင်ကား မျက်နှာရုပ်ပေါ်နေပါသည်။ တွန့်နေသော နှုတ်ခမ်းများမှာ လှောင်ပြောင်နေသည် နှင့်တူ၏။ ထို့ပြင် အေးစက်စွာ အမိန့်ပေးနေသည့် ပုံလည်း ဖြစ်၏။ ထိုကျောက်ရုပ်သည် သက်မဲ့သာ ဖြစ်၏။ ပန်းပုဆရာ၏ ရုပ်တုအောက်တွင် ရှိသော အောက်ခံခုံ၌ စာရေးထား၏။ ထိုစာမှာ ကျွန်ုပ်၏ နာမည်မှာ အိုဇီမန်းဒီးယက်စ်ဖြစ်ပြီး ဘုရင်များ ၏ ဘုရင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကိုကြည့်လျှင် အလွန်ကြီးကျယ်လှ၏။ စိတ်ပျက်စရာလည်း ကောင်းပါသည် ဟု ရေးထားသည်။ ဘေးတွင် ဘာမှ မရှိတော့ပေ။ ထို့ပြင် အလွန်ကြီးမားသော ထိုရုပ်တုကြီးမှာ ပျက်စီးနေ၏။ ချည်နှောင်ထားခြင်းလည်း မရှိ၊ သဲများက ထိုရုပ်တု၏ အစိတ်အပိုင်းများကို ဆွဲယူ သွားပုံရပါသည်။

‘အိုဇီမန်းဒီးယက်စ်’(၁၈၁၉) ပါလီဘိုက်စ်ရှိရှယ်လီက ရေးထားသည်။
။ သဲကန္တာရထဲတွင် တွေ့ရ သော ရာမီဆက်စ်၏ ရုပ်တုများကို ခံစားပြီး ရေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆော်လမွန် (BC ၁၀၀၀ - BC ၉၂၈ခန့်)

SOLOMON

ဆော်လမွန်သည် အစ္စရေးဘုရင့်နိုင်ငံတော်ကို ဘီစီ (၁၀)ရာစုနှစ်က အုပ်ချုပ်ခဲ့သော ဘုရင် ဖြစ်သည်။ ။ ထိုနိုင်ငံကို ခမ်းနားကြီးကျယ်မှု၊ ဩဇာကြီးမားမှု၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုကို အထွတ်အထိပ်ရောက် အောင် စွမ်းဆောင်ပေးခဲ့သူ ဖြစ်၏။ သူသည် ဂျေရုဆလင် ဘုရားကျောင်းကို တည်ဆောက်ခဲ့သူလည်း ဖြစ် သည်။ သမ္မာကျမ်းစာပါသမိုင်း၏ ဒဏ္ဍာရီဆန်မှုကို ကျော်လွှားခဲ့သော ဘုရင် ဖြစ်၏။ သူသည် ပညာရှိ တစ်ယောက်၊ ကဗျာဆရာတစ်ယောက်၊ မေတ္တာရှင်တစ်ယောက်နှင့် သဘာဝကို အနိုင်ယူနိုင်သူတစ် ယောက်အဖြစ် အံ့ဩစရာကောင်းလှအောင် သမိုင်းတွင် ထင်ရှားခဲ့လေသည်။ ။

ဆော်လမွန်အကြောင်း သိရှိရသည့် ဇာစ်မြစ်မှာ သမ္မာကျမ်းစာဟောင်း (ဂျူးတို့ ၏ သမ္မာကျမ်းစာ သို့မဟုတ် တိုရာ)ဖြစ်သည်။ ။ ထိုကျမ်းဟောင်းထဲမှ အပိုင်းများ အနက် အပိုင်းတစ်ဖြစ်သည့် ဘုရင်များ ဆိုသော အခန်းနှင့် သမိုင်းမှတ်တမ်းများ ၏ အခန်းတစ်နှင့် နှစ်တို့ တွင် ဖော်ပြထားလေသည် ။ ဆော်လမွန် အုပ်ချုပ်ပြီးနောက် နှစ်ရာပေါင်းများ စွာကြာမှ ထိုကျမ်းစာကို ရေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သမ္မာကျမ်းစာအရ ဆော်လမွန်သည် ဒေးဗစ်နှင့် ဗက်ရှိဗာတို့ ၏ တစ်ဦးတည်းသော သားဖြစ်သည်။ ။ ဖခင်ဖြစ်သူ အသက်ရှိစဉ် ကာလမှာ

ပင် ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်သူ၏ နန်းလှရန် လုပ်ကြံမှုကို ဆော်လမွန်ကို ဖခင်၏ အရိုက်အရာ အား ဆက်ခံရန် ဘိသိက်သွန်းမြှောက်ခဲ့လေသည် ။ ဒေးဗစ်ဘုရင်ကြီးသည် ထူးချွန်လှသော ဘုရင်တစ်ပါး ဖြစ်ကာ စစ်ရေးတွင် လည်း အလွန်ကျွမ်းကျင်သည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ သူသည် အင်ပါယာ ကြီးကို တည်ဆောက်နိုင်သူ၊ ဂျေရုဆလင်မြို့တော်ကို အောင်နိုင်သူဖြစ်သလို ကဗျာဆရာတစ်ယောက် လည်း ဖြစ်သည် ။ သူသည် တခြားသူတစ်ယောက်၏ ဇနီးဖြစ်သော ဗက်ရှီဗာကို အလွန်ချစ်ခင်မြတ်နိုးပြီး သူ၏ ကြင်ယာတော်အဖြစ် ရအောင် သိမ်းယူခဲ့သည် ။ ဒေးဗစ်၏ အောင်မြင်မှုများ သည် ကြီးကျယ်လှ သော်လည်း သူ့သား၏ အောင်မြင်မှုများ နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်ကား ဒေးဗစ်ကား ဆော်လမွန်လောက် မကြီး ကျယ်တော့ပေ။

ဒေးဗစ်အုပ်ချုပ်ခဲ့သည့် ထီးနန်းကို ဆက်ခံပြီးသည့်နောက် ဆော်လမွန်သည် သူ၏ ရန်သူများကို အနိုင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည် ။ နိုင်ငံအား စီးပွားရေး၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု တိုးတက်သော အင်ပါယာတစ်ခု အဖြစ် တည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည် ။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုမှာ အကြီးကျယ်ဆုံးဟု ဆိုရပေမည်။ ပါလက် စတိုင်းကို အခြေပြုပြီး မဟာဗျူဟာအရ ဒေသများစွာကို တိုးချဲ့ခဲ့သည် ။ မြေထဲပင်လယ်နှင့် ပင်လယ်နီ၊ အာရှနှင့် အာဖရိကအထိ သူ၏ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုမှာ ရှည်လျားစွာ ဖြန့်ကျက်နိုင်ခဲ့လေသည် ။ သူသည် စစ်တပ်များ နှင့် ကုန်သည် များကို စုပေါင်း၍ အလွန်ကျယ်ပြောလှသော ဒေသများ စွာကို ကုန်ကူးသန်းနိုင် ခဲ့သည် ။ သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့လေသည် ။ သူသည် ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းများကို တည်ဆောက်ကာ ကုန်းမြေများ ပေါ်တွင် လည်း ကုန်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းကို ဖောက်လုပ်ခဲ့သည် ။ နိုင်ငံတွင်း၌ လည်း လူမျိုးစုပေါင်း များ စွာကို သစ္စာခံနိုင်အောင် သိမ်းသွင်းခဲ့သည် ။ သူ့ဩဇာအောက် ထားရှိခဲ့သည် ။

(ထိုလူမျိုးစုများ သည် မကြာခဏ ရန်ပြုတိုက်ခိုက် နေသူများ ဖြစ်သည် ။) ထိုဟီးဘရူးပြည်သူများ စွာကို ပြည်ထောင်စုဆန်သော စည်းရုံးမှုဖြင့် စည်းရုံးနိုင်သည် ။ သူတို့ ၏ မျိုးနွယ်စု အခြေခံသော အုပ်ချုပ်မှုကိုလည်း ဖျက်သိမ်းနိုင်ခဲ့ သည် ။

ဤစွမ်းဆောင်မှုမှာ ဆော်လမွန်၏ အလွန်ထွန်းပြောင်သော ယှဉ်ပြိုင်ဘက်မရှိသည့် အုပ်ချုပ်ရေး ဖြစ်၏။ သူ၏ တပ်မတော်မှာ အလွန်ကြီးမားသည် ။ မြင်းတပ်သားကြီး (၁၂၀၀၀)ရှိပြီး စစ်ရထားမှာ (၁၄၀၀) ရှိသည် ။ ဆော်လမွန်ဂုဏ်ယူပြီး သာယာမှုရှာခြင်းမှာ မောင်းမများ စွာထားခြင်း ဖြစ်လေသည် ။ သူ့တွင် မိဖုရားပေါင်း (၇၀၀)ရှိကာ ကိုယ်လုပ်တော် (၃၀၀)ရှိလေသည် ။ သမ္မာကျမ်းစာ၏ တွက်ချက်အရ ဖြစ်၍ ချဲ့ကားထားသည် ဟု သံသယဖြစ်ရန် မလိုဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ထိုမျှလောက်ကား များ ချင်မှ များ ပေလိမ့်မည်။ (မက်ဂစ်ဒိုတွင် ပင် မြင်းပေါင်း (၄၅၀) ထားနိုင်ပြီး မြင်းကောင်းများကို နောင်အခါ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည် ။) ဆော်လမွန်သည် ဒေသတစ်ခုစီ မိဖုရားတစ်ယောက်စီ ကောက်ယူခြင်းဖြင့် ထိုဒေသ များကို မဟာမိတ်များ အဖြစ် အင်အားတောင့်တင်းစေခဲ့သည် ။ ဆော်လမွန်က သူတိုက်ခိုက်သော ဒေသ များမှ ဘုရင်များ ၏ သမီးများ ၊ ညီမများကို မိဖုရားများ အဖြစ် ကောက်ယူခဲ့လေသည် ။ သူသည် အီဂျစ် ဖားရောဘုရင်၏ သမီးကိုလည်း မိဖုရားအဖြစ် လက်ထပ်ခဲ့သည် ။ ဤကဲ့သို့ဖြင့် ဂီဇာ၏ ကန်နန်နိုက်မြို့ကို လုံခြုံမှုရစေခဲ့သည် ။ သမ္မာကျမ်းစာအရ ဆော်လမွန်သည် ရှိဘာမိဖုရားကို သူမဆန္ဒရှိသည့်အတိုင်း လုပ်ချင်သမျှကို လုပ်ရန်ခွင့်ပြုသည် ။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း (၃၀၀၀)က ကောလာဟလစကားများ အရ ဆိုလျှင် ကလေးတစ်ယောက်ယူဖို့ ပင် ပါခဲ့သေးသည် ဟု ဆိုသည် ။ ရှိဘာမိဖုရားကလည်း နိုင်ငံတိုးတက် အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည် ။ ယခု အီသီယိုး

ဝီးယားနှင့် ယီမင်တို့ အထိ တိုးချဲ့ခဲ့သည် ။ ဤသည် မှာ ဆော်လမွန်၏ ပါးနပ်သော နိုင်ငံရေးဟု ပြောနိုင်ပေသည် ။

ဆော်လမွန်၏ စွမ်းဆောင်မှုများ တွင် ထင်ရှားပြီး ထိပ်ဆုံးမှာ ရှိသော တည်ဆောက်မှုမှာ ဘုရား ကျောင်းထဲတွင် ဂျူးတို့ ၏ ဓမ္မကျမ်းထည့်ထားသော သေတ္တာကြီး ဆောက်လုပ်ထားရှိခြင်းလည်း ပါဝင် သည် ။ ဆီဒါသစ်သားနှင့် ကျောက်တုံးများကို ပေါင်းစပ်ပြီး တည်ဆောက်ခြင်းဖြစ်သည် ။ အလွန်ခမ်းနား ကြီးကျယ်စွာ တည်ဆောက်ထား၏။ အတွင်း၊ အပြင်တွင် ထုဆစ်ပြီး ဆောက်ထားသလို ရွှေများဖြင့် လည်း မွမ်းမံထားသည် ။ အစွရေးအတွက် အကြီးကျယ်ဆုံးသော အဆောက်အဦဖြစ်သည် ။ ထို့ပြင် အဆောက်အဦထဲရှိ ရွှေများမှာ လည်း တန်ဖိုးကြီးလှ၏။ (၇)နှစ်ကြာဆောက်လုပ်ခဲ့ရသည် ။ အလုပ်သမားအဖြစ် လူပေါင်းမည်မျှကို ခိုင်းစေခဲ့သည် ကား မှန်းဆ၍ မရပေ။ ဆော်လမွန်သည် ထိုအဆောက်အဦတွင် စိတ်ကို မြှုပ်နှံပြီး ဆောက်လုပ်စေသည် ။ ဂျူးလူမျိုးတို့ ကမ္ဘာတွင် အမြင့်မြတ်ဆုံးနေရာဖြစ်ခဲ့သည် ။ ထိုအဆောက်အဦသည် ဂျူးတို့ ၏ အမှတ်တရအဆောက်အဦအဖြစ် နှစ်ထောင်ပေါင်းများ စွာ အလေး အနက်ထားခဲ့ကြ၏။ ဂျူးတို့ ၏ ယုံကြည်မှု နှလုံးသားအဖြစ်လည်း ထိုအဆောက်အဦမှာ တည်ရှိခဲ့လေ သည် ။

ဆော်လမွန်သည် အဆောက်အဦကို ဆက်ဆောက်၏။ အလွန်ကြီးမားသော အဆောက်အဦအဖြစ် ဆောက်လုပ်၏။ ထို့ပြင် မြို့များ နှင့် ခံတပ်များကိုလည်း သူ့အင်ပါယာတစ်လျှောက်တွင် အလျင်အမြန် ဆောက်လုပ်ခဲ့လေ၏။ သူသည် နန်းတော်များကိုလည်း အလွန်ရင်သပ်ရှုမောစရာကောင်းအောင် ဆောက် လုပ်ခဲ့သည် ။ သူ့မိဖုရားများ အတွက် ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည် ။ ဂျေရုဆလင်မြို့နံရံကြီးကိုလည်း ဆောက်လုပ်ထားသည် ။ နိုင်ငံခြားကုန်သည် များကိုလည်း လိုအပ်သည့် ပစ္စည်း

ပစ္စယအပြည့်အစုံရရှိ စေပြီး ကုန်သွယ်မှုအတွက် အနှောင့်အယှက်မရှိ
အောင် အားပေးအားမြှောက်ပြုသည် ။ နိုင်ငံခြားကုန်သည် များ တွင်
ဘာသာမတူသူများ ပါသော်လည်း သူတို့ ဘုရားကျောင်းများကို အိမ်တွ
င် ထားခွင့်ပေးသည် ။ သူတို့ ပိုင်ခြံထဲတွင် ဆောက်လုပ်ခွင့်ပေးလေသည်
။

သို့သော် ဆော်လမွန်၏ သူရဲကောင်းလုပ်ရပ်မှာ သူ၏ ကြီးကျယ်
သော အဆောက်အဦများ ဆောက်ခြင်း၊ လိမ္မာသောနိုင်ငံရေးအမြင်ရှိခြ
င်းထက်ပင် ပိုပြီးကြီးကျယ်သည် ။ သူသည် ဉာဏ်ပညာကြီး သူဖြစ်ကာ
သူ၏ ဟောပြောချက်များ ၊ သင်ပြချက်များက သက်သေခံနေသည် ။ ယ
ခုခေတ်တွင် ပင် သူ၏ ဉာဏ်ပညာကို စကားပုံကျမ်းထဲတွင် တွေ့မြင်နိုင်
ပါသည် ။ ထိုကျမ်းထဲတွင် သူ၏ အကျော်ကြားဆုံးဖြစ် သော
စီရင်ထုံးများ လည်း ပါဝင်လေသည် ။ စီရင်ထုံးတစ်ခု၌ ကလေးတစ်
ယောက်တည်းကို မိန်းမ(၂) ယောက်က ဤကလေးသည် သူတို့ ၏
သားဖြစ်သည် ဟု အငြင်းအခုံဖြစ်ကြသည် ။ မိန်းမတစ်ယောက် သူ၏
သားအစစ်ဖြစ်သည် ။ နောက်တစ်ယောက်ကလည်း သူသည် မိခင်အစ
စ်ဖြစ်သည် ဟု ငြင်းခုံကြ သည် ။ ထိုအခါ ဆော်လမွန်ဘုရင်က (၂)ယော
က်စလုံး မိခင်အစစ်များ ဖြစ်သည် ဟု ဆိုလျှင် သူတို့ ၏ အငြင်းအခုံ ပြီး
စီးစေရန် ထိုကလေးအား အလယ်မှ နေ ဓားဖြင့်ထက်ခြမ်းပိုင်းကာ တစ်
ယောက်တစ်ဝက်စီ ပေးစေဟု အမိန့်ချလိုက်သည် ။ ထိုအခါ
မိခင်အစစ်ဖြစ်သူက သားသမီးကို ချစ်သည့်ဇောဖြင့် ဓားဖြင့်မပိုင်း ပါန
င့် တစ်ဖက်သူကိုသာ ပေးလိုက်ပါဟု တောင်းပန်သောကြောင့် ထိုမိန်းမ
သာ မိခင်အစစ်ဖြစ်ကြောင်း ဆော်လမွန်က အဆုံးအဖြတ် ပေးခဲ့လေသ
ည် ။

ဆော်လမွန်ဘုရင်ကြီးမှာ ကဗျာဆရာတစ်ယောက်အနေဖြင့်လည်း

ကဗျာပေါင်းများစွာရေးခဲ့လေသည်။ သူရေးခဲ့သော သီချင်းများမှာ (၁၀၀၅) ပုဒ်ထက် မနည်းပေ။ ထိုထဲတွင် ‘တေးများ၏ တေး သို့မဟုတ် ဆော်လမွန်၏ တေးသံ’ (Song of songs of Song of Solomon) လည်း ပါဝင်သည်။ ထိုစာအုပ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး တချို့က ဆော်လမွန်၏ တေးသံဆိုသည်မှာ ဆော်လမွန်သည် အမှန်တကယ် ရေးသူမဟုတ်ဟု စောဒကတက်ကြသော်လည်း သူအမှန်တကယ် ရေးခဲ့သော မေတ္တာဘွဲ့တေးသံများမှာ အလွန်ကိုလှပပြီး အလွန်ကိုပြောင်မြောက်လှသည်။ ထိုသူလက်ရာများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်သောအခါ ဆော်လမွန်၏ တေးသံမှာ သူရေးခြင်းဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ သူ၏ လှပသော မေတ္တာဘွဲ့တေးသံများသည် ယောက်ျားတစ်ယောက်၏ ခံစားချက်နှင့် အလွန်ကိုလေးနက်သော ချစ်သူတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း ဖွဲ့ဆိုထားခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဆော်လမွန်၏ ကြီးကျယ်လှသော အာဏာစက်ကို ဘုရားသခင်က ပေးထားသည်ဟု ဆို၏။ သူသည် သက်ရှိသတ္တဝါအားလုံးနှင့် အရာဝတ္ထုအားလုံးအပေါ်တွင် ဩဇာလွှမ်းမိုးသော ဘုရင်ဖြစ်သည်ဟု ညွှန်းထား၏။ တိုရာနှင့် ကိုရမ်ကျမ်း(၂)ခုစလုံးတွင် သူ၏ ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှသော စွမ်းဆောင်မှုကို ဖော်ညွှန်းထားသည်။ သူသည် ငှက်များနှင့် ပုရွက်ဆိတ်များ၏ ဘာသာစကားကို နားလည်ပြီး ပြောလည်း ပြောနိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ပြင် ဆော်လမွန်သည် လေကိုပင် ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းရှိသည်ဟု ဆိုပြန်သည်။ သူတွင် မှော်ကော်ဇောခေါ် ကော်ဇောပျံနှင့် တန်ခိုးအလွန်ကြီးသော မှော်လက်စွပ်လည်း သူတွင် ရှိသည်။ ဆော်လမွန်၏ တံဆိပ်လည်း ရှိသည်။ ဆော်လမွန်တံဆိပ်ရှိလျှင် မကောင်းဆိုးဝါးအားလုံးကို တံဆိပ်ပြ လိုက်ရုံဖြင့် အနိုင်ရလေသည်။ နောင်ထောင်စုနှစ်များ၌ ပါရှားနှင့် အာရေဗျပုံပြင်များတွင် ထိုအကြော

င်း များကို ပြန်လည်ထုတ်နုတ်ကာ အာရေဗီယမ်ညများ ဆိုသော ပုံပြင်များ ပေါ်ခဲ့သည်။ ဆော်လမွန်က မှော် ဆရာကြီးအဖြစ် မကောင်း ဆိုးဝါး တစ္ဆေများကို အိုးများ ထဲထည့်ပြီး ပင်လယ်ထဲ ပစ်ချခဲ့သည် ဟု ရေးထား လေသည်။

ဆော်လမွန်သည် သူတိုင်းသူပြည်သားများကို အုပ်ချုပ်ရာ၌ တခြား မည်သည့်ဘုရင်နှင့်မှ မတူ အောင် သက်ညှာစွာ အုပ်ချုပ်၏။ ထူးထူးခြားခြား သူတို့ လုပ်ဆောင်ချက်များ အတွက် အခကြေးငွေများ ကို အများ အပြားပေး၏။ ယခင်က ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် ပြည်သူများကို အဓမ္မလုပ်အားပေး ရန် ခိုင်းစေကြ၏။ အခွန်အတုတ် များကို ကြီးလေးစွာ ကောက်ခံကြ၏။ ဟီးဘရူးများမှာ ဒုက္ခရောက်ကြ ၏။ ဆော်လမွန်က ထိုကဲ့သို့ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများကို ဖယ်ရှားပေးခဲ့သ ည်။ သူ့မိဖုရားများ အတွင်းမှာ ပင် မျှတစွာ ဆက်ဆံသည်။ ဆော်လမွန် ဘုရင်ကြီး ကွယ်လွန်သွားသည့်အခါ၌ သူပိုင်နက်မှာ ပြိုကွဲသွား၏။ နိုင်ငံ သည် (၂)ပိုင်းကွဲသွားသည်။ အစ္စရေးနိုင်ငံနှင့် ဂျူဒါနိုင်ငံဟု ခေါ်သည်။ ထိုသို့ ကွဲရသည် မှာ ဆော်လမွန်သည် ဘုရားသခင်၏ သေတ္တာကြီးကို (၂)ပိုင်းခွဲလိုက်သဖြင့် ဘုရားသခင်က ဒဏ်ခတ် သည့်အနေဖြင့် သူ့နိုင်ငံ ကိုလည်း (၂)ပိုင်းခွဲလိုက်သည် ဟု ဆို၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဆော်လမွန်ဘုရင်ကြီးသည် ကြီးမားသော နိုင်ငံ ရေးအာဏာနှင့် ကူးသန်းရောင်း ဝယ်ရေးနယ်မြေကို တိုးချဲ့နိုင်သူ ဖြစ် ၏။ ဘာသာရေးကွဲပြားမှုကိုလည်း စိတ်ရှည်သည်းခံခဲ့သည်။ သူ့လက် ထက်တွင် ရှေးဟောင်း ဟီးဘရူးတို့ ၏ ရွှေခေတ်ဟု ဆိုရမည်။ ဆော်လ မွန်သည် အလွန်ကြီးကျယ် သော ဘုရင်တစ်ဆူဖြစ်ပေသည်။

ဂျူးတို့ ၏ ဓမ္မကျမ်းထည့်သော သေတ္တာကြီး

ဂျူးတို့ ၏ ဓမ္မကျမ်းများ ထည့်ထားသော သေတ္တာကြီးမှာ ထောင့်မှန် ပုံရှည်လျားသော သေတ္တာကြီး ဖြစ်၏။ ထိုသေတ္တာသည် (၄)ပေရှည်ပြီး (၂)ပေကျယ်၏။ (၂)ပေအမြင့်ရှိသည် ။ သေတ္တာကို ထနောင်းမျိုး နွယ်ဖြစ်သော အာကေးရှားပင်မှ အသားဖြင့် ထွင်းထားသည် ။ ထိုသို့ သေတ္တာပေါ်တွင် ရွှေချပ်များကို တစ်လွှာပေါ်တစ်လွှာထပ်၍ တင်ထားသည် ။ သစ်သားနှင့် ရွှေကိုပေါင်းစပ်ပြီး လုပ်ထားသည် ။ ရှေးကတည်းက လုပ်ထားသော ထိုသေတ္တာကြီးမှာ ဂျူးတို့ ၏ အထွတ်အမြတ်ထားသော ဘာသာရေး အမှတ်အသား တစ်ခုဖြစ်သည် ။ သမ္မာကျမ်းစာထဲတွင် ဓမ္မကျမ်းများ ထည့်ထားသော သေတ္တာကြီးဟု ရေးထားသည် ။ ဟီးဘရူးတို့ ကတော့ အေရုန်ဟု ပေးထားသည် ။ ထိုသေတ္တာကြီးကို ကျောက်တိုင်(၂)ခု ထောက်ထားသောအပေါ်တွင် လှေတစ်စင်းထားသည် ။ ထိုလှေတစ်စင်းပေါ် သေတ္တာကြီး တင်ထားသည် ။ ထိုကျောက်စာတိုင်ပေါ်တွင် ပညတ်တော် (၁၀)ပါးကို ရေးထိုးထားလေသည် ။

ပညတ်တော်(၁၀)ပါးမှာ မောရှေ(မိုးဇက်)သည် ဆိုင်းနိုင်းတောင်ပေါ်သို့ တက်သွားရာတွင် ဘုရားသခင်က သူ၏ ပညတ်တော်(၁၀)ပါးကို ကျောက်စာတိုင်ပေါ်တွင် ရေးထိုး၍ လူအပေါင်း လိုက်နာ ကျင့်သုံးကြရန် မောရှေမှ တစ်ဆင့် ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည် ။ မောရှေက ထိုကျောက်စာတိုင်များကို ယူဆောင်ကာ တောင်အောက်သို့ ရောက်သည့်အခါ၌ ဂျူးတို့ သည် သဲကန္တာရထဲ၌ ရွက်ဖျင်တဲထိုးကာ ထိုကျောက်စာတိုင်များကို ထားရှိသည် ။ အာကေးရှားပင်တိုင်များမှ အမျှင်များ ထုတ်ယူကြပြီး ဂျူးတို့ ထွက်ခွာသွားချိန်တွင် ရွှေလက်စွပ်(၄)ကွင်းနှင့်အတူ အာကေးရှားအမျှင်များကို ယူဆောင်သွားခဲ့သည် ။ ထို့ပြင် သူတို့ ၏ ဓမ္မကျမ်းကိုလည်း ယူဆောင်ခဲ့သည် ။ ဘုရားသခင် ကတိပြုထားသော ကန်

နန်ဒေသ ထဲသို့ ဝင်လာ၏။ နောက်ဆုံးသူတို့ သည် ဂျေရုဆလင်သို့ရောက်သည် ။ ဆော်လမွန်ဘုရင်ကြီးက ပထမဆုံး ဘုရားကျောင်းဆောက်လုပ်၍ ယူဆောင်လာသော ကျမ်းများ နှင့် ပညတ်တော်(၁၀)ပါးကို ထိုကျောင်းထဲ ပူဇော်ထားသည် ။ ဂျူးတို့ အတွက် တန်ဖိုးအကြီးဆုံး ရတနာဖြစ်လေသည် ။ ဓမ္မကျမ်းများ ထည့်ထားသော သေတ္တာကြီးသည် ဂျူးလူမျိုးတို့ အတွက် တလေးတစားထားရှိသည့် ပစ္စည်း ဖြစ်၏။ ကျောက်စာများကို လည်း သေတ္တာကြီးထဲတွင် ထည့်ထားကြ၏။ ဘုရားသခင်က ရွေးချယ်ထားသောသူများကသာ ထိုပစ္စည်းများကို သိမ်းထားနိုင်ခြင်းဖြစ်သည် ဟု ယုံကြည်ကြသည် ။ ဂျူးလူမျိုးများ ရိုင်းစိုင်း မှောင်မည်း နေသည့် အထဲရောက်နေချိန်တွင် ထိုဓမ္မကျမ်းများက လွတ်မြောက်ရန် ညွှန်ပြပေးသည် ။ စစ်ပွဲများ အနိုင် ရအောင် ညွှန်ကြားပေးသည် ။ အစ္စရေးတို့ သည် ဤကျမ်းများ မရှိဘဲ တစ်ချိန်က တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ သူတို့ အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာကွဲပြီး အရှုံးပေးခဲ့ရသည် ။ ဂျူးတို့ သည် နောက်ဆုံး ဓမ္မကျမ်းများ ထည့်ထားသော သေတ္တာကြီးနှင့် ဂျော်ဒန်မြစ်ကို ဖြတ်ကူးခဲ့သည် ။ မြစ်ကမ်းနဖူးရောက်ချိန်တွင် နောက်မှ အီဂျစ်တပ် ကြီးက အလုံးအရင်းနှင့်ရောက်လာကာ အနီးရောက်မည့်အချိန်၌ မောရှေ(မိုးဇက်)က ဘုရားသခင်ထံ အဓိဋ္ဌာန်ပြုလိုက်ရာတွင် မြစ်ကြီးမှာ (၂)ပိုင်းကွဲသွားပြီး အလယ်တွင် လူသွားလမ်းအဖြစ် မြေကြီးပေါ် လာသည် ။ ရေများ သည် စီးဆင်းခြင်းမပြုဘဲ ခြားထားသောနေရာ၌ တန့်နေကြသည် ။ ဂျူးတို့ သည် ထိုလမ်းပေါ်မှ တခြားသို့ကူးပြီး အားလုံးရောက်မှ သာ ရေမှာ ဆက်လက်ရွေ့လျားသည် ။ ထိုအခါ နောက်မှ လိုက်လာသော အီဂျစ်စစ်သားများ ရေထဲမျောပါသေဆုံးကုန်ကြသည် ။] ဘုရားသခင် ကတိပြု ထားသော နယ်မြေထဲ ဂျူးတို့ သည် ရောက်ရှိ လာပြီး ဂျာရီချိုနံရံများ ပျက်စီးနေသည် ကို တွေ့ရသည် ။ ဤသည် မှာ သမ္မာကျမ်း ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်

စံသည် ။

သမ္မာကျမ်းသည် ဘုရားသခင်ကို ကိုယ်စားပြုခြင်း ဖြစ်၏။ ဖိလစ်စတိုင်းတို့ လက်အောက်ကျ ရောက်စဉ်က ဒိဋ္ဌိများ သည် ဘုရားကျောင်းထဲသို့ ဝင်ရောက်သည့်အခါ၌ မြို့တော်တွင် ရောဂါကပ်ဆိုးကြီး ကျရောက်လေသည် ။ မြို့တော်တစ်ခုလုံး ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖျက်ဆီးခံရသည် ။ ဖိလစ်စတိုင်းတို့ မှာ သမ္မာကျမ်း အား စော်ကားသည့်အတွက် ကပ်ရောဂါကျရောက်ခဲ့သည် ။ သူတို့ က ကျမ်းကိုထည့်ထားသော သေတ္တာ ကြီးအား ဆွဲယူသွားသဖြင့် သူတို့ အားလုံး ဒုက္ခရောက်ကာ ထိုသေတ္တာပါသော လှည်းကိုလည်း နွား(၂) ကောင်က ပြန်ဆွဲ၍ အစွရေးတို့ ထံ ရောက်လာလေသည် ။ လှည်းသည် အစွရေးတို့ ၏ စခန်းသို့ တိုက်ရိုက် ရောက်ရှိလာခြင်း ဖြစ်၏။ ဒေးဗစ်ဘုရင်ကြီးက ဂျေရုဆလင်ကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်ရာတွင် လည်း ထိုသမ္မာကျမ်းကြီးကြောင့်ဖြစ်သည် ။ ကျမ်းထည့်ထားသော သေတ္တာကြီးကို ဒိဋ္ဌိတို့ ထိလိုက်သည် နှင့် ချက်ချင်းပင် လဲကျသေဆုံးသွားလေ့ရှိသည် ။ ဒေးဗစ်၏ သား ဆော်လမွန်က ဘုရားကျောင်းကြီးကို တည် ဆောက်သည် ။ သမ္မာကျမ်းကိုလည်း ဘုရားကျောင်းထဲတွင် ထား၏။ ထိုနေရာသည် အမြတ်ဆုံးထဲမှ အမြတ်ဆုံးသော နေရာဖြစ်သည် ဟု ဆိုသည် ။ မည်သူမျှ အထိမခံသော အရေးပါလွန်းသည့် အခန်းထဲတွင် ထားရှိပြီး အမြတ်ဆုံးနှင့် အရေးပါဆုံး ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးသာလျှင် ထိုအခန်းထဲဝင်ခွင့်ရှိသည် ။ ဘုရားကျောင်းသို့ ဂျူးများ သည် လာရောက်ပူဇော်ကြ၏။ သူတို့ ဘုရားကို ပူဇော်ဆုတောင်းကြသည် ။ ဂျူးတို့ သည် သူတို့ ၏ ကျမ်းထည့်သော သေတ္တာကြီးကို အလေးအနက် ထိန်းသိမ်းထားကြ၏။ သူတို့ က ဘုရား သခင်သည် သူ၏ ကတိစကားအတိုင်း သူတို့ အား သူတို့ ပိုင်မြေနှင့် နိုင်ငံကို သတ်မှတ်ပေးခဲ့သည် ဟု ယုံကြည်ကြသည် ။ ဓမ္မဟောင်းကျမ်းပါ ဂျူးတို့

၏ နိုင်ငံဖြစ်သည် ဆိုသော ပါလက်စတိုင်းဒေသကို ဂျူးများ ယခုနေထိုင် ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ ။

ဘီစီ(၆)ရာစုနှစ်တွင် ဘေဘီလုံများက ပထမဘုရားကျောင်းကို ဝင် ရောက်စီးနင်းပြီး ဖြိုချရာတွင် သမ္မာကျမ်းသည် ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့လေ သည်။ ဒုတိယဘုရားကျောင်း ကျောက်ပြားတစ်ခုကို အမှတ် အသားပြု ရန် ထားရှိလေသည်။ ။ မောင့်ဘုရားကျောင်းဟု ဆိုကြ၏။ ဘေဘီလုံ သားများက သမ္မာကျမ်းကို ယူဆောင်သွားရာ ဂျော်ဒန်မြစ်အနီးရှိ ဂူတစ် ခုထဲတွင် ရောက်ရှိနေခဲ့သည်။ ။ ထိုသမ္မာကျမ်းအတိုင်း ကိုယ်ပွားအဖြစ် ဘုရားသခင်၏ နှုတ်ခပတ်တော်များကို ရေးထိုးထားသည် ကို တိုရာဟု ခေါ်သည်။ ။ ထိုသို့ ဘုရားသခင်၏ ဟောကြားချက်များကို ဂျူးဘုရားကျောင်းတိုင်း၏ နံရံများ ပေါ်တွင် ရေးထိုးထားလေ သည်။ ။ ဂျူးများ နှင့် သူတို့ ဘုရားသခင်ကြား ဘုရားသခင်၏ နှုတ်ခပတ်တော်များက ဆက်သွယ်ပေးထား လေသည်။ ။
